

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Voornemen opvangen kortingen Wmo en jeugd	1084925		\$datumond\$

Geachte heer/mevrouw,

In de raadsbrief van 17 juni jl. met als onderwerp *Meicirculaire 2015 gemeentefonds* bent u door ons college op de hoogte gesteld van het feit dat vanaf 2016 de objectieve verdeelmodellen voor Jeugd en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) van toepassing zijn. De invoering van de modellen brengt voor de gemeente Hengelo grote herverdeeleffecten met zich mee.

Uit de meicirculaire blijkt dat we in 2016 € 1,860 mln (respectievelijk € 1,604 mln in 2017 en € 1,803 mln in 2018) minder budget krijgen voor de (nieuwe) taken op het gebied van Jeugdzorg en € 1,803 mln minder voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), dat oploopt tot € 3,478 mln in 2018.

Conform eerdere besluitvorming gaan we ook hier uit van budgettaire neutraliteit en dus van het opvangen van de herverdeeleffecten binnen de transities. Wij zullen ons best doen dit te realiseren. Maar zoals ook in het beleidsplan *Met respect... op weg naar een nieuw stelsel voor maatschappelijke ondersteuning* is verwoord, moet de zorg aan onze inwoners wel gegarandeerd zijn. Dus mocht dat met de beschikbare middelen niet geleverd kunnen worden, zullen wij onze keuzes moeten heroverwegen.

Via bijgevoegde notitie willen wij u informeren over de maatregelen die wij voornemens zijn te treffen om de herverdeeleffecten van de invoering van de objectieve verdeelmodellen op te vangen. Wij zouden graag met u van gedachten wisselen over deze voornemens en verzoeken u dan ook dit te agenderen voor een politieke markt in september. De voornemens, en mogelijke andere suggesties van uw kant, zullen als zodanig worden verwerkt in de begroting 2016-2019 en daarmee ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,
\$handtekening\$
\$naam\$

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Voornemens opvangen kortingen meicirculaire Jeugdhulp en Wmo

Uit de meicirculaire blijkt dat we in 2016 € 1,860 mln (respectievelijk € 1,604 mln in 2017 en € 1,803 mln in 2018) minder budget krijgen voor de (nieuwe) taken op het gebied van Jeugdzorg en € 1,803 mln minder voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), dat oploopt tot € 3,478 mln in 2018.

	2015		2016		2017	
	MJB 2015-2018	n.a.v. meicirculaire 2015	MJB 2015-2018	n.a.v. meicirculaire 2015	MJB 2015-2018	n.a.v. meicirculaire 2015
*€ 1.000						
Jeugd	21.285	20.613	20.982	19.122	20.272	18.668
Wmo	14.153	13.906	14.829	13.026	14.417	11.154

In deze notitie stellen we een aantal maatregelen voor die deze kortingen zouden moeten opvangen. Dit ondanks het feit dat wij op dit moment nog geen compleet beeld hebben van de daadwerkelijke uitgaven en aantallen cliënten. Bovendien is 2015 een overgangsjaar waarin de meeste cliënten nog bestaande/oude rechten hebben. Dit zal voor 2016 anders komen te liggen. Ook moeten de effecten van de voorgenomen en reeds ingezette transformatie (de veranderingen als het gaat om meer inzet van de eigenkracht/regie van de mensen en het realiseren van de verschuiving van maatwerkvoorzieningen naar voorliggende voorzieningen) nog gerealiseerd worden.

Jeugdhulp

De verlaging van € 1,860 mln voor jeugdhulp is deels te verklaren door de afname van het macrobudget, deels als effect van de toepassing van het objectieve verdeelmodel.

Verklaring afname macrobudget

Een groot deel van de bezuinigingsopgave kan verklaard worden, doordat we, betreffende de AWBZ, de zorg voor minder cliënten hoeven in te kopen. Het budget gaat fors omlaag, maar de hieraan gerelateerde zorgkosten dus ook. Dit betreft een bedrag van € 1,110 mln. Het overige deel betreft het effect van toepassing van het objectief verdeelmodel i.p.v. het historisch verdeelmodel.

	2016
<i>Toerekening naar Hengelo vanuit verklaring afname macrobudget:</i>	*1.000 €
1. Effect doorvoeren AWBZ-realisatie 2014	-520 AWBZ
2. Uitname i.v.m. Wlz-indiceerbaren	-560 AWBZ
3. Actualisatie budget jeugd-GGZ nav bestuurlijke oktoberafspraken	-15 GGZ
4. Zittend ziekenvervoer jeugd- GGZ	40 Vervoer GGZ
5. Behandeling ADHD en psychische stoornissen (kinderartsen)	60 GGZ
6. Toeslagen AWBZ	-120 AWBZ
7. Intensieve kindzorg	-60 AWBZ
8. Overige incl nominale index 2015 en volume index 2016	65 AWBZ
	-1.110
<i>Effect toepassing objectief verdeelmodel Jeugd (m.u.v. voogdij & 18+):</i>	
9. Effect toepassing objectief verdeelmodel Jeugd	-750
	-750
Totaal te bezuinigen in 2016	-1.860

Ad. 1: Vanaf 2016 en verder is het budget gebaseerd op de uitgaven in het jaar 2014. Het budget voor het jaar 2015 is gebaseerd op peiljaar 2013. In 2014 zijn (landelijk gezien) minder AWBZ kosten gemaakt dan in 2013, dus is het budget naar beneden bijgesteld.

Ad. 2: Als gevolg van een aangenomen motie in de Tweede Kamer (2014) zijn landelijk 13.000 cliënten benaderd die konden aangeven alsnog gebruik te willen maken van de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze groep is inderdaad naar de Wlz gegaan.

Ad. 3: Bij de behandeling van de Wet Langdurige Zorg in de Tweede Kamer zijn nog een aantal cliëntengroepen van de Jeugdwet naar de Wlz overgegaan. Hiertoe is nu, in het budget een correctie gemaakt. Het gaat om kinderen met een indicatie voor kortdurend verblijf en kinderen met een indicatie voor extramurale behandeling VG.

Ad. 4, 5 en 8: Na publicatie van de meicirculaire 2014 is duidelijk geworden dat voor een aantal taken dat onder de Jeugdwet valt, geen budget was overgeheveld. Dit heeft nu alsnog plaatsgevonden.

Ad. 6: Het AWBZ-budget is voor de meicirculaire 2014 over de verschillende wettelijke kaders verdeeld door per prestatiecode te bezien in welk wettelijk kader deze thuishoort. Na het uitkomen van de meicirculaire zijn verschillende signalen ontvangen dat prestatiecodes niet (volledig) juist zijn toebedeeld. Deze signalen zijn elk beoordeeld en bij de constatering van een onjuiste verdeling is de verdeling hersteld.

Ad. 7: Begin mei 2014 is besloten dat de Intensieve Kindzorg (IKZ) toch volledig overging naar de Zvw. Een groot deel van de IKZ-groep valt ook in de groep kinderen met een Meervoudig Complexe Handicap (MCG) waarvan is afgesproken dat het budget voor 50% naar de Wlz gaat en 50% in de Jeugdwet of Zvw blijft. VWS heeft middels de meicirculaire 2014 al een deel uit het macrobudget Jeugdwet naar de Zvw overgeheveld, maar er bleek een rekenfout te zijn gemaakt. Dat wordt nu gecorrigeerd.

Ad. 9: Door de invoering van het objectieve verdeelmodel Jeugd treden herverdeeleffecten op. Voor de jeugd wordt de verdeling voor een deel bepaald door de historische verdeling in verband met voogdijkinderen en kinderen met een leeftijd van 18+.

Doorvertaling verklaring afname macrobudget in begroting

Wij stellen daarom voor de bezuiniging van € 1,110K (deel verklaring mutatie macrobudget) één op één door te vertalen naar de betreffende Jeugdzorgvormen in de begroting. Financieel ziet dit er als volgt uit:

	*1.000€
AWBZ	-1.195
GGZ	45
Vervoer GGZ	40
	-1.110

Bezuinigingsvoorstellen wegens invoering objectief verdeelmodel in begroting

Zoals uit de totaalopstelling valt te herleiden, moet de verklaring van de bezuinigingsopgave voor € 750 K gevonden worden in de overgang van het historische naar het objectieve verdeelmodel. We stellen voor deze bezuinigingsopgave als volgt te realiseren:

1. Herbeoordeling zorgcontinuïteit-cliënten en uitvoering Pgb-beleid

In 2015 geldt een overgangsrecht. Cliënten die op 31 december 2014 zorg ontvingen of een indicatie voor zorg hadden, kunnen deze zorg ook in 2015 blijven ontvangen bij dezelfde aanbieder. De zorgcontinuïteit geldt voor de duur van het zorgtraject met een maximum van 1 jaar. In de zomer hebben we in beeld gebracht om hoeveel zorgcontinuïteit-cliënten het gaat in Hengelo en is een plan voor herbeoordeling opgesteld.

Voor een deel van deze zorgcontinuïteit-cliënten kan het zorgtraject worden afgesloten en is herindicatie niet aan de orde (bijvoorbeeld bij kortlopende JGGZ-behandeltrajecten). In andere gevallen gaat het om langdurige trajecten waarbij verlenging in 2016 aan de orde kan zijn. Bij overige situaties is een herindicatie noodzakelijk. Deze herbeoordelingsgesprekken dienen vanuit de transformatie-gedachte te worden gevoerd (meer inzet op preventie, benutten van eigen kracht en het sociale netwerk van gezinnen, hulp op maat dichtbij huis...).

Met name bij Pgb en voormalig jeugd AWBZ indicaties verwachten wij tot een andere beoordeling te komen. Wij denken door adequate herbeoordeling van de zorgcontinuïteit-cliënten een bezuiniging te kunnen realiseren. Hiervoor is in 2015 wel tijdelijk extra capaciteit van regisseurs, administratie/toetsing en procescoördinatie noodzakelijk. Tijdelijke extra inzet is nodig omdat onze huidige capaciteit wordt ingezet voor reguliere (nieuwe) meldingen en aanvragen. Indien we niet extra capaciteit inzetten zullen de wachttijden oplopen en/of zullen we niet alle aanvragen tijdig kunnen behandelen.

Volgens ons huidige beleid worden inwoners zoveel mogelijk gestimuleerd gebruik te maken van zorg in natura met als reden dat daarmee de kwaliteit van zorg het beste gewaarborgd is. Verder speelt mee dat ervaringen uit het verleden hebben geleerd dat pgb oneigenlijk gebruik van middelen in de hand kan werken.

De verplichte inschakeling van de Sociaal Verzekeringsbank moet oneigenlijke inzet van pgb voorkomen. De SVB betaalt de zorgverlener pas uit als de dienst is geleverd. De cliënt krijgt het geld dus niet meer zelf op de bankrekening.

In praktijk zien wij ook dat met name bij Pgb een nieuwe beoordeling vaak leidt tot een andere (veel al lagere) zorgtoewijzing.

We zien echter ook een andere ontwikkeling. De mogelijkheid tot Pgb biedt namelijk ook kansen om goed maatwerk te leveren aan specifieke (complexe) gezinssituaties.

Om de uitgangspunten van de jeugdwet en de transformatie van het stelsel (best passende ondersteuning, eigen kracht) te kunnen toepassen achten wij het noodzakelijk om het huidige pgb-beleid iets aan te passen.

Door dan pgb in te zetten kan recht worden gedaan aan het uitgangspunt van het versterken van eigen kracht van mensen en hun omgeving; ook al is ZIN mogelijk. Naast het feit dat dit vaak wenselijker is voor het gezin, kunnen hiermee bovendien de kosten voor professionele zorg worden teruggebracht. Daarom stellen wij voor dat het stringente beleid om ouders te stimuleren zoveel mogelijk gebruik te maken van zorg in natura iets te versoepelen en er meer ruimte wordt gecreëerd om, onder voorwaarden, pgb in te zetten. De kwaliteit van de ondersteuning en zorg staat daarbij altijd voorop. Wij stellen verder voor om pgb-indicaties voor maximaal 1 jaar vast te stellen en extra investering op fraude-aanpak te doen. Deze voornemens zullen worden verwerkt in een aangepaste verordening, die ter besluitvorming aan de raad wordt voorgelegd. Wij wijzen er nadrukkelijk op dat het hier geen trendbreuk van ons beleid betreft maar een marginale aanpassing.

Totaal verwachte te realiseren bezuiniging met herindicaties:

Verwachte te realiseren bezuiniging: € 700 K (structureel).

Eenmalige kosten extra inzet regisseurs in 2015: € 200 K (2 fte regisseurs en 1fte administratie/toetsing en 2 dagen per week procescoördinatie).

Netto Bezuiniging 2016: € 500 K.

2. Transformeren

Huisartsen

In de jeugdwet is geregeld dat huisartsen rechtstreeks naar jeugdhulp mogen doorverwijzen.

In het kader van de transformatie wordt op dit moment vanuit innovatiemiddelen een project met Hengelose huisartsen uitgevoerd. Een aantal huisartsenpraktijken krijgt ondersteuning van een praktijkondersteuner jeugd. De poh-er jeugd ondersteunt de huisartsen bij vraagverheldering en kan middels het voeren van een aantal gesprekken met cliënten lichte ondersteuning bieden.

De eerste ervaringen wijzen er op dat door deze inzet minder vaak verwijzingen naar specialistische zorg nodig zijn en dat ouders door snel inzetbare, lichte ondersteuning van de poh-er weer voldoende geholpen zijn. We investeren hiermee dus op een lichtere vorm van hulp, waardoor zware hulp niet nodig is.

Wij stellen voor het huisartsenproject in 2016 voort te zetten en uitbreiding naar andere huisartsenpraktijken mogelijk te maken.

Investering in ondersteuning huisartsen: € 150 K vanuit innovatiemiddelen 2016.

Verwachte opbrengst 2016 doordat minder vaak verkeerde verwijzingen worden gedaan of specialistische hulp nodig is: € 250K.

Langere termijn

Verder wordt voorgesteld actief verder te gaan met de ontwikkeling van innovatieve aanpakken.

Vanuit het team jeugd en gezin wordt aangegeven dat er in de praktijk bijvoorbeeld behoefte bestaat aan meer Hengelose basisvoorzieningen die zijn toegerust om bijvoorbeeld kinderen met autisme of ADHD te begeleiden. Te denken valt aan het concept zorgboerderij (kinderboerderij +), goede begeleiding bij scouting en sportverenigingen.

Verder denken we dat er mogelijkheden bestaan om de duur van de Onder Toezicht Stellingen te verkorten.

De innovatiemiddelen maken het mogelijk om in de toekomst verder te investeren in bovengenoemde innovatieve aanpakken om een verschuiving van maatwerk naar algemene voorzieningen te realiseren en hiermee verdere kostenreductie van jeugdhulp te realiseren.
PM-post

3. Efficiënter organiseren van de werkprocessen

2015 is een overgangsjaar. Er wordt met man en macht gewerkt om de administratieve processen in te regelen en op orde te krijgen. Wij stellen voor om in 2016 sectorbreed een traject in te gaan om de werkprocessen door te lichten en verder te stroomlijnen. Daarmee doen wij recht aan het uitgangspunt van verhoging van de doelmatigheid en vermindering van de bureaucratie en verwachten we uitvoeringskosten te kunnen beperken.

PM-post

4. Aanpassen tarieven

In regionaal verband zijn overeenkomsten gesloten met een groot aantal jeugdhulpaanbieders. Na evaluatie van het inkooptraject is besloten niet over te gaan tot nieuwe aanbestedingen voor 2016, maar de overeenkomsten met een jaar te verlengen. Hierbij bestaat wel de mogelijkheid om de tarieven naar beneden bij te stellen. Hiertoe zal op bestuurlijk niveau in regionaal verband besloten moeten worden. PM- post

Met bovenstaande bezuinigingsvoorstellen komen we tot een totale bezuiniging voor jeugdhulp van € 750 K voor 2016. Vanaf 2017 komen we in eerste instantie tot een hogere bezuiniging dan noodzakelijk lijkt. We verwachten echter een overschrijding op spoedzorg. Daarom wordt met ingang van 2017 deze begrotingspost opgehoogd.

Wet maatschappelijke ondersteuning

Voor 2016 moet er uitgegaan worden van € 1,803 mln lager budget voor de Wmo, dat oploopt tot € 3,478 mln. in 2018. Gelet op het feit dat Hengelo grote nadelige herverdeel-effecten heeft in de nieuwe objectieve verdeelmodellen voor de Wmo en Jeugd ontvangen we in 2016 en 2017 een aanvullende uitkering op basis van de cumulatierегeling ter grootte van respectievelijk € 270 mln en € 216 mln. Wij vinden het rechtvaardig om de aanvullende middelen in te zetten om de taakstelling voor de Wmo in de jaren 2016 en 2017 iets te verzachten.

De bezuinigingstaakstelling voor de nieuwe WMO ziet er voor de komende jaren dus als volgt uit:

*€ 1.000	2016	2017	2018	2019
Mutatie budget nieuwe Wmo	-1.803	-2.903	-3.478	-134
Cumulatieuitkering	270	216		
	-1.533	-2.687	-3.478	-134

Bezuinigingsmaatregelen die wij voorstellen zijn:

1. Herbeoordeling zorgcontinuïteit-cliënten en aanpassen PGB-beleid

Evenals bij jeugdhulp moet ook voor de Wmo worden ingezet op herbeoordeling van zorgcontinuïteitscliënten. Bij herbeoordeling wordt uitgegaan van de visie dat eerst algemene, voorliggende, collectieve voorzieningen worden ingezet om het doel: mensen zo lang mogelijk en zoveel mogelijk in hun eigen huis in hun eigen buurt laten wonen te bereiken en dan pas naar individuele/maatwerkvoorzieningen. Dus eerst de eigen kracht en het eigen netwerk, daar waar nodig aangevuld met een Wmo maatwerkvoorziening.

Nu al blijkt dat veel mensen die een Wmo maatwerk voorziening via Zin (Zorg in natura) vanuit voorheen de AWBZ ontvangen na herbeoordeling met een lager aantal uren maatwerk toe kunnen dan in de AWBZ tijd. Het gaat dan om verschuiving van individuele begeleiding naar groepsbegeleiding of meer inzet van het eigen sociale netwerk of van voorliggende voorzieningen of vrijwilligers. Een voorzichtige raming daarvan is dat de uitgaven met 9% om laag gaan. De verwachte opbrengst daarvan wordt uiteindelijk geschat op € 450K.

Een zelfde effect wordt verwacht bij de cliënten met een Persoonsgebonden budget (Pgb). Opnieuw beoordelen van de situatie (herbeoordeling), gewijzigd declaratiesysteem en strengere regels en toezicht door de SVB (zoals ook hierboven bij jeugdhulp al uitgelegd is) zou een verschil kunnen betekenen van 10 tot 15% lagere uitgaven. Uitgegaan is van 11%, dit is dan € 653 K dat uiteindelijk bespaard zou kunnen worden.

Voorwaarde voor deze aannames is dat inderdaad iedereen opnieuw is gezien cq. beoordeeld voor het eind van 2015. Wij hebben echter nog steeds geen volledig beeld van de doelgroep en de voorzieningen die zij hebben, en wij ons kunnen voorstellen dat een afname van ondersteuning soms geleidelijk wordt ingezet. Voorgesteld wordt:

- voor Wmo Zin in 2016 € 450 K te bezuinigen
- voor Wmo Pgb in 2016 € 653K te bezuinigen

Ook voor de Wmo zijn er dan eenmalige kosten voor extra inzet van consultants in 2015. Tijdelijke extra inzet is nodig omdat onze huidige capaciteit wordt ingezet voor reguliere (nieuwe) meldingen en aanvragen. Indien we niet extra capaciteit inzetten zullen de wachttijden oplopen en/of zullen we niet alle aanvragen tijdig kunnen behandelen.

€ 200 K (2 fte consultants en 1fte administratie/toetsing en 2 dagen per week procescoördinatie). De netto bezuiniging voor 2016 komt daarmee op: € 903 K.

2. Inzetten WTCG middelen

Uw raad heeft in oktober 2014 (Nota Met Respect) besloten een collectieve (aanvullende) zorgverzekering af te sluiten om de veelvoorkomende meerkosten van inwoners met een chronische ziekte en/of beperking te dekken. Inmiddels is de zorgverzekering afgesloten. Op basis van deze overeenkomst verwachten we ruim binnen het hiervoor beschikbare budget te blijven. Voorgesteld wordt om de resterende middelen in te zetten om de korting van het Rijk op te vangen. Het gaat om een bedrag van € 350 K.

3. Huishoudelijke hulp toeslag (HHT)

Verwacht wordt dat de extra middelen voor de inzet van HHT (aanvullend op HH) in 2015 niet volledig worden ingezet. Wij zijn voornemens om u middels een separaat raadsvoorstel te verzoeken het resterende bedrag toe te voegen aan Wmo-maatwerkvoorzieningen. Mogelijk zal er ook in 2016 sprake zijn van een niet ingezet deel, maar dat is nog lastig in te schatten.

4. Waardering mantelzorg

Al geruime tijd ontvangt Stichting Informele Zorg Twente met een subsidie van € 170 K. om mantelzorgers te ondersteunen. De ondersteuning willen we verder versterken. Op korte termijn is er een actieplan mantelzorg beschikbaar met innovatieve voorstellen die goed aansluiten en aanvullend zijn op de bestaande mantelzorgvoorzieningen. Wij ontvangen van het rijk een extra bedrag van € 462K. In het actieplan geven wij aan hoe de middelen vanaf 2016 structureel worden ingezet. Wij zijn van mening dat niet alle, nieuw beschikbare, middelen voor mantelzorgbeleid benodigd zijn. Een deel van de middelen kunnen dan ook structureel worden aangewend om de korting van het Rijk op de Wmo op te vangen. Vooralsnog zetten we de niet bestemde gelden in ter compensatie van de kortingen op het Wmo-maatwerkbudget. Daarmee dragen deze middelen dan toch bij aan het ondersteunen cq. verlichten van de mantelzorgtaken. Het gaat om een bedrag van € 280 K.

5. Aanpassen tarieven

In regionaal verband zijn overeenkomsten gesloten met een groot aantal zorgaanbieders. Na evaluatie van het inkooptraject is besloten niet over te gaan tot nieuwe aanbestedingen voor 2016, maar de overeenkomsten met een jaar te verlengen. Hierbij bestaat wel de mogelijkheid om de tarieven naar beneden bij te stellen. Hiertoe zal op bestuurlijk niveau in regionaal verband besloten moeten worden. PM- post

Met bovenstaande bezuinigingsvoorstellen komen we tot een totale bezuiniging op de Wmo voor 2016 van € 1,533 mln en vanaf 2017 € 1,733 mln. Nog niet voldoende voor de langere termijn.

6. Bezuinigingsvoorstellen voor de langere termijn

Om ook na 2016 binnen het nog verder afnemende budget te kunnen blijven zal blijvend in gezet moeten worden op de beoogde transformatie. Zoals:

- **Verdere verschuiving van maatwerk naar voorliggende voorzieningen**
Door pilots en praktijkervaring moet blijken hoe deze voorliggende voorzieningen er uit moeten gaan zien en hoe groot de verschuiving zal kunnen zijn. Veel mensen hebben dusdanige beperkingen dat inzet van een maatwerkvoorziening onontkoombaar is.
- **Werkprocessen**
Onderzoek naar een zo efficiënt mogelijke procedure, zowel qua administratie als qua inzet consultant/regisseur (bijvoorbeeld wanneer iemand al bekend is of door Wijkkracht is gezien). Voorgesteld wordt om in 2016 sectorbreed de werkprocessen door te lichten en stroomlijnen. Dit sluit aan bij het uitgangspunt verhogen van doelmatigheid en verminderen van de bureaucratie en zal de uitvoeringskosten beperken.
- **Maximeren maatwerkvoorzieningen**
Het is mogelijk om het toe te kennen aantal dagdelen maatschappelijke deelname (dagbesteding) te maximeren, bijvoorbeeld op 9 dagdelen. Ook kunnen wij de individuele begeleiding op een maximaal aantal uren zetten, bijvoorbeeld maximaal 10 uur begeleiding per week.
- **Onderzoek inloop Ggz**
Wij stellen voor een onderzoek te starten naar de inzet en functioneren van de inloop Ggz (Vogelkwartier, Opmaat) in relatie tot het huidige subsidiebedrag. Deze voorziening valt pas sinds 2015 onder beheer van de gemeente.
- **Bredere inzet huishoudelijke ondersteuning**
Met ingang van 2015 is de huishoudelijke ondersteuning op een andere wijze ingezet om tegemoet te kunnen komen aan de vereiste bezuiniging. In de praktijk betekent dit dat er soms, eerder dan in het verleden, aanvullend een vorm van individuele begeleiding ingezet moet worden. Onderzocht zal worden of in deze situaties de huishoudelijke ondersteuning toch kan worden opgeplust zodat er geen extra begeleiding behoeft te worden ingezet.
- **Evaluatie inzet MBO-plus Wijkkracht**
In 2015 is met subsidie van de gemeente gestart met een pilot voor extra inzet MBO-plus binnen Wijkkracht, met als doel te kijken of voor een bepaalde groep cliënten die baat hebben bij deze vorm van praktische hulp, de problemen snel, dichtbij en voorliggend kunnen worden opgelost. Deze pilot moet worden geëvalueerd om te beoordelen om vast te kunnen stellen wat de meerwaarde is als voorliggende voorziening en hoe dit zich verhoudt tot de inzet van de subsidie.
- **Vervoer**
Op dit moment wordt regionaal gewerkt aan een brede visie op vervoer, waaronder de huidige inzet van de Regiotaxi, het vervoer van de verschillende doelgroepen (leerlingen, dagbesteding, Wsw, Wmo etc.). De verwachting is dat ook hier, door een groter beroep te doen op de eigen kracht en oplossingen in de sociale omgeving, er vanuit het Wmo budget minder kosten worden gemaakt.
- **Scootmobielpool**
Sinds 2014 is er in Hengelo een scootmobielpool. Overwogen kan worden klanten met een langlopende indicatie versneld te herbeoordelen. Mogelijk kunnen daardoor meer mensen dan nu aangesloten worden bij de scootmobielpool.

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
Meicirculaire 2015 gemeentefonds	1080620		17 juni 2015

Geacht raadslid,

In deze raadsbrief informeren wij u over de actuele ontwikkelingen als gevolg van de meicirculaire 2015 van het gemeentefonds. Deze circulaire is gebaseerd op de Voorjaarsnota 2015 van het rijk. Op hoofdlijnen zal worden ingegaan op de financiële consequenties die voortvloeien uit deze circulaire ten opzichte van de decembercirculaire 2014 van het gemeentefonds (c.q. jaarverslag 2014). Deze consequenties zijn niet verwerkt in de Kadernota Maatschappelijke takenverkenning 2016-2019 (zaaknummer 1076070), zoals die door ons college 27 mei jl. is aangeboden aan uw gemeenteraad. De behandeling van deze Kadernota vond in de raadsvergadering van 10 juni jl. plaats.

In het kader van het provinciaal toezicht dient de meicirculaire 2015 te worden verwerkt in de Beleidsbegroting 2016-2019. Het financiële effect van deze meicirculaire komt dus boven op het geschetste financieel perspectief, na de voorgestelde maatregelen, in de Kadernota.

De belangrijkste ontwikkelingen uit de circulaire zijn:

- *Accessen*

De ontwikkeling van de accessen van het gemeentefonds (=de ontwikkeling van het gemeentefonds is gerelateerd aan de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven) laten een zeer grillig verloop zien voor de begrotingsjaren: 2015 (inclusief effect 2014): € 2,1 miljoen nadelig; 2016: 0; 2017-2019; jaarlijks tussen € 0,7 - € 1,0 miljoen nadelig.

- *Objectieve verdeelmodellen Wmo en Jeugd vanaf 2016*

Met ingang van 2016 zijn de objectieve verdeelmodellen voor de Wmo en Jeugd van toepassing. Door de invoering ervan treden voor de gemeente Hengelo grote herverdeel-effecten op. Voor beide modellen worden ingroeipaden gehanteerd.

Voor het onderdeel Wmo vindt in 2015 een verlaging van de uitkering plaats van € 151.000 ten opzichte van de decembercirculaire 2014. Voor de periode na 2015 hadden we in de raadsbrief "Septembercirculaire 2014 gemeentefonds" al een verlaging van de integratie-uitkering sociaal domein (onderdeel Wmo) aangekondigd van € 3,2 miljoen. Momenteel is door het (nieuwe) ingroeipad de verlaging € 1,8 miljoen in 2016 oplopend tot € 3,6 miljoen in 2019 ten opzichte van de cijfers uit de decembercirculaire 2014.

De verlaging van de integratie-uitkering sociaal domein (onderdeel Jeugd) behelst jaarlijks tussen de € 1,5 - € 1,7 miljoen nadelig ten opzichte van de decembercirculaire 2014.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

1. Financiële consequenties

Kort samengevat ziet de ontwikkeling van de gemeentefondsuitkering en het financieel effect ervan op de begroting er als volgt uit (* € 1.000):

	- = nadeel; bedragen (* € 1.000)				
	2015	2016	2017	2018	2019
Gemeentefondsuitkeringen:					
1.1 Algemene uitkeringen:					
1.1.1 Ontwikkeling accres/overige ontwikkelingen	-2.118	0	-969	-861	-693
1.1.2 Nominaal effect 2016 (van constante naar lopende prijzen)	0	510	513	574	578
1.1.3 Hoeveelheidsverschillen (gemeentelijk/landelijk)	372	36	88	288	440
1.1.4 Generieke digitale infrastructuur	-16	-23	-23	-23	-23
1.1.5 Overheveling DU beeldende kunst naar AU	0	0	-12	-11	-11
1.2 Integratie-/decentralisatie-/suppletie-uitkeringen:					
1.2.1 Integratie-uitkering Wmo (IU)	10	194	432	432	432
1.2.2 Huishoudelijke hulp toelage (DU)	1.022	1.022	0	0	0
1.2.3 LHBT-emancipatiebeleid (DU)	10	20	20	0	0
1.2.4 Bodemsanering (DU)	721	842	842	842	842
1.2.5 Cumulatierегeling gemeentefonds (SU)	0	270	216	0	0
1.3 Integratie-uitkeringen sociaal domein:					
1.3.1 Wmo (IU)	-151	-1.763	-2.864	-3.440	-3.570
1.3.2 Jeugd (IU)	-672	-1.744	-1.582	-1.523	-1.499
1.3.3 Participatiewet (IU)	4	36	15	4	-46
<i>Kleine verschillen</i>	9	-3	-3	-5	-8
Totaal effect op gemeentefondsuitkeringen:	-809	-604	-3.326	-3.723	-3.559
Lasten- en batenmutaties:					
1.1.1 Effecten looncompensatie 2015/CAO/soc.premies	¹⁾	0	0	0	0
1.1.1 Stelpost waterschapsverkiezingen	115	0	0	0	0
1.1.2 Nominale compensatie in fin. persp. 6 jan. 2015	0	-504	-504	-504	-504
1.1.5 Stelpost beeldende kunst	0	0	12	11	11
1.2.1 Huishoudelijke hulp (regulier)	0	-194	-432	-432	-432
1.2.2. Huishoudelijke hulp (toelage)	-1.022	-1.022	0	0	0
1.2.3 LHBT-emancipatiebeleid	-10	-20	-20	0	0
1.2.4 Toevoeging aan reserve bodemsanering	-721	-842	-842	-842	-842
1.3.1 Wmo (taakstellend)	151	1.763	2.864	3.440	3.570
1.2.5/1.3.1Cumulatierегeling ter compensatie van WMO	0	-270	-216	0	0
1.3.2 Jeugd (taakstellend)	672	1.744	1.582	1.523	1.499
1.3.3 Participatiewet	-4	-36	-15	-4	46
Totaal effect op lasten- en batenmutaties:	-819	620	2.428	3.192	3.348
Totaal financieel effect meicirculaire 2015:	-1.628	16	-898	-531	-211

1) de effecten worden in de 1e berap 2015 verwerkt

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres stadhuis
Burgemeester Jansenplein 1
Bezoekadres stadskantoor
Hazenweg 121

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Hieronder volgt een toelichting op elk onderdeel uit de tabel.

1.1 Algemene uitkeringen

1.1.1 Ontwikkeling accressen/Effecten looncompensatie 2015/CAO/sociale premies/stelpost waterschapsverkiezingen

Ontwikkeling accressen

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van "samen de trap op en samen de trap af" hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op trap af methode wordt het accres genoemd.

De afrekening van het accres 2014 is aanzienlijk lager dan in december jl. werd verwacht. De rijksoverheid heeft met name minder uitgegeven aan kinderopvangtoeslagen en studieleningen. Daarnaast was er sprake van onderuitputting bij een aantal departementen. In de raadsbrief over de decembercirculaire 2014 van het gemeentefonds hadden wij aangegeven dat op basis van de Najaarsnota van de rijksoverheid het effect van de onderuitputting 2014 kon worden gesteld op € 280.000 nadelig voor de gemeente Hengelo. Dit bedrag mochten we in het kader van de voorgeschreven regelgeving "Besluit Begroting en Verantwoording" (BBV) niet verwerken in het jaarverslag 2014. De afrekening 2014 komt nu op basis van de meicirculaire 2015 uit op € 1,115 miljoen nadelig. Dit bedrag wordt verrekend in het begrotingsjaar 2015.

Daar boven op komt de neerwaartse bijstelling van het accres 2015 met ruim € 1,0 miljoen als gevolg van met name lagere loon- en prijscompensatie aan de departementen, lagere kinderopvangtoeslagen en studieleningen. In totaliteit ontstaat er in de begrotingsjaar 2015 een nadelig effect van ruim € 2,1 miljoen. Door de onvoorspelbaarheid van het rijksbeleid krijgen we halverwege het begrotingsjaar 2015 nog zo'n enorme tegenvaller voor de kiezen!

In 2016 is het accres even groot als de totale daling in 2015 (per saldo 0). Dit wordt vooral verklaard door een hogere loonontwikkeling dan eerder geraamd door het rijk.

De accressen voor de meerjarenramingen 2017-2019 zijn negatief, voornamelijk door de (structurele) daling van het accres in 2017.

Effecten looncompensatie 2015/CAO/sociale premies

In de 1^e Beleidsrapportage 2015 (1^e Berap 2015) worden de effecten van de stelpost looncompensatie 2015, de Cao Gemeenten 2013-2015 en de ontwikkeling van de sociale premies toegelicht.

Stelpost waterschapsverkiezingen

Deze incidentele stelpost van € 115.000 kan in 2015 vrijvallen, omdat in de gemeente Hengelo geen waterschapsverkiezingen zijn gehouden.

1.1.2 Nominaal effect 2016 (van constante naar lopende prijzen)/ Nominale compensatie in financieel perspectief van 6 januari 2015

In de raadsbrief van 6 januari jl. "Voortgang bezuinigingsproces 2016 e.v." (zaaknummer 1051588) is ingegaan op het feit dat een beperkt gedeelte van het accres 2016 beschikbaar is voor autonome, prijs- en loonontwikkelingen. Bij deze doorrekening is het "constante" begrotingsjaar 2016 omgezet in een "lopend" begrotingsjaar en vindt in de gemeentefondsuitkering deels compensatie plaats voor autonome, prijs- en loonontwikkelingen voor een structureel bedrag van € 504.000. Op basis van de meicirculaire 2015 is er een nieuwe doorrekening gemaakt en gaat het om een structureel bedrag van € 510.000 oplopend naar € 578.000.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

1.1.3 Hoeveelheidsverschillen (gemeentelijk/landelijk)

De uitkomsten van de 2^e fase van het groot onderhoud worden uitgebreid toegelicht in het onderdeel 1.2.5 Cumulatieregeling gemeentefonds (SU).

De ontwikkeling van de landelijke en gemeentelijke aantallen met betrekking tot de verschillende verdeelmaatstaven leiden voor alle jaren tot een positieve bijstelling van de algemene uitkering in het gemeentefonds. Op basis van de huidige inzichten is in 2015 sprake van een voordeel van € 372.000; in 2016 € 36.000 oplopend tot € 440.000 in 2019.

1.1.4. Generieke digitale infrastructuur

Binnen de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI; onder andere DigiD, eID, Digipoort en MijnOverheid) zijn tekorten ontstaan, die door de gebruikers worden opgevangen. In de Ministerraad van 6 maart 2015 is besloten de betrokken partijen aan te slaan naar de mate van gebruik (laag, midden en hoog) van de GDI-voorzieningen. De medeoverheden zijn op de hoogte gesteld middels het Nationaal Beraad, één van de ambtelijke voorportalen van de Ministeriële Commissie Digitale Overheid waarin de koepels zijn vertegenwoordigd. Onderling is besloten dat de medeoverheden de volgende verdeelsleutel hanteren: gemeenten 75%, provincies 15% en waterschappen 10%. Voor Hengelo gaat het uiteindelijk om een structureel nadeel van € 23.000.

1.1.5 Overheveling decentralisatie-uitkering beeldende kunst naar algemene uitkering

De taakmutatie beeldende kunst is in de raadsbrief "Septembercirculaire 2014 gemeentefonds (zaaknummer 1035844) als volgt toegelicht: *"Dit was voor de 1^e fase van het groot onderhoud aan het verdeelstelsel een aparte decentralisatie-uitkering en werd bij die operatie betrokken in de algemene uitkering. Op verzoek van de cultuursector blijft het nog twee jaar een aparte decentralisatie-uitkering. Vanaf 2017 krijgen pas alle gemeenten deze middelen. Voor Hengelo gaat het om een jaarlijks bedrag van € 17.800. Vooralsnog wordt dit bedrag op de stelpost gemeentefonds "geparkeerd"*.

Op basis van de meicirculaire 2015 is er sprake van een neerwaartse bijstelling van de gemeentefondsuitkering met € 11.500, zodat een structureel bedrag op de stelpost Beeldende kunst resteert van € 6.300.

1.2. Integratie-/decentralisatie-/suppletie-uitkeringen

Dit onderdeel bevat mutaties over de integratie-(IU), decentralisatie-(DU) en suppletie-(SU) uitkeringen. De integratie- en decentralisatie-uitkeringen maken net als de algemene uitkering deel uit van het gemeentefonds, maar hebben een eigen verdeling. Integratie- en decentralisatie-uitkeringen zijn net als de algemene uitkering vrij besteedbaar en er vindt geen verantwoording naar het rijk plaats, zoals bij specifieke uitkeringen (bijv. bijstandsuitkeringen) wel het geval is. De decentralisatie- en integratie-uitkeringen zijn verbonden met een vooraf vastgesteld doel (door bijv. een convenant tussen rijk en gemeente), waardoor de bestedingsvrijheid enigszins beperkt kan zijn.

De suppletie-uitkeringen zijn tijdelijk aanvullende uitkeringen, bijvoorbeeld om te grote herverdeel-effecten (tijdelijk) te nivelleren.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

1.2.1 Integratie-uitkering Wet maatschappelijke ondersteuning (IU/ Huishoudelijke hulp (regulier)

Voor 2015 is de prijsindex opgehoogd met 0,1% en voor 2016 is de volume-index opgehoogd met 2,38% (op basis van eerder gemaakte bestuursafspraken). Vanaf 2017 is het macrobedrag 3,5% hoger dan in 2016. Deze beschikbare groeiimte 2017 wordt in de meicirculaire 2015 volledig toegekend door het rijk. Als gevolg van het extramuraliseren van lichte zorgzwaartepakketten voor nieuwe gevallen, blijven mensen langer thuis wonen waardoor het beroep op de Wmo zal toenemen. De bedragen van de integratie-uitkering Wmo zijn behalve door deze mutaties ook gewijzigd door het gebruik van actuelere basisgegevens voor de maatstaven.

Voor de afgesloten boekjaren 2013 en 2014 is het totale voordeel € 40.000 en in 2015 behelst het een nadeel van € 30.000. Per saldo voor het begrotingsjaar 2015 een voordeel van € 10.000. De bovengenoemde maatregelen leiden tot een hogere gemeentefondsuitkering in 2016 van circa € 194.000 en vanaf 2017 € 432.000 structureel. Wij stellen voor om dit vooralsnog beschikbaar te houden voor de reguliere huishoudelijke hulp.

1.2.2 Huishoudelijke hulp toelage (DU)

In de september- en decembercirculaire 2014 was de decentralisatie-uitkering huishoudelijke hulp toelage al aangekondigd en dat de verdeling in de meicirculaire 2015 bekend zal worden gemaakt. Deze middelen worden aan de gemeenten beschikbaar gesteld voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden. Voor Hengelo gaat het voor 2015 en 2016 om jaarlijks € 1.022.000. Deze middelen zetten we in voor de dienstencheques huishoudelijke hulp.

1.2.3 LHBT-emancipatiebeleid (DU)

Via de decentralisatie-uitkering LHBT ontvangt Hengelo voor het jaar 2015 € 10.000 en voor de jaren 2016 en 2017 elk jaar € 20.000.

De deelnemende gemeenten, die deze decentralisatie-uitkering ontvangen, willen zich inzetten voor de gezamenlijke doelstelling de 'veiligheid, weerbaarheid en sociale acceptatie van LHBT verder te bevorderen in Nederland en waar mogelijk ook internationaal'. De ontvangen middelen worden door de gemeente ingezet voor de aangedragen projecten.

1.2.4 Bodemsanering (DU)

Het jaar 2015 is het laatste jaar van het Convenant bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties. In de brief van 4 september 2014 heeft de staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu de indicatieve budgetten voor 2015 al bekend gemaakt. Voor Hengelo gaat het om een bedrag van € 721.000. Ook voor de periode 2016 tot en met 2020 blijft sprake van een decentralisatie-uitkering. Het bodembeleid voor deze periode is opgenomen in het convenant "Bodem en Ondergrond" van 17 maart 2015. Het convenant is ondertekend door het Rijk, het IPO, de VNG en de Unie van Waterschappen.. Met de middelen kunnen de gemeenten de beleidsafspraken uit het convenant uitvoeren. Voor deze periode gaat het voor de gemeente Hengelo om een jaarlijks bedrag van bijna € 842.000. Wij zijn voornemens de toegekende bedragen in de begroting toe te voegen aan de reserve bodemsanering om ze vervolgens door uw raad weer beschikbaar te laten stellen voor de diverse bodemsaneringsprojecten.

1.2.5 Cumulatieregeling gemeentefonds (SU)

Groot onderhoud gemeentefonds

De afgelopen jaren is groot onderhoud aan het verdeelstelsel uitgevoerd. Met ingang van het uitkeringsjaar 2016 worden de uitkomsten van de tweede fase doorgevoerd. De resultaten zijn in de meicirculaire 2015, die begin juni pas beschikbaar was, definitief bekend gemaakt.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Het hieraan vooraf gaande adviestraject door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Raad voor de Financiële Verhoudingen heeft een flinke aanpassing gegeven in het subcluster Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening & stedelijke vernieuwing (VHROSV).

Er komt nog een nieuw onderzoek naar dit subcluster, waarvan de resultaten bij de meicirculaire van 2016 bekend worden gemaakt. Eventueel wordt dan met ingang van het uitkeringsjaar 2017 een nieuwe verdeling ingevoerd.

Op basis van de voorlopige onderzoeksresultaten zou de gemeente Hengelo te maken krijgen met een nadeel van circa € 1,1 miljoen, maar door de flinke aanpassing in het subcluster VHROSV (na de betreffende adviesaanvragen) is er voor de 2^e fase van het groot onderhoud geen herverdeeleffect voor de gemeente Hengelo. In het financieel perspectief in de Kadernota Maatschappelijke takenverkenning 2016-2019 was dit onderdeel als p.m. raming opgenomen.

Cumulatieregeling herverdeeleffecten gemeentefonds

Onder deze regeling vallen alleen de herverdeeleffecten onder het gemeentefonds. Hierbij gaat het om zowel het groot onderhoud dan wel de overgang naar de objectieve verdeelmodellen voor de Wmo en Jeugd. Alle categorieën kennen hun eigen overgangsregeling, waar telkens de regel van een maximaal effect van € 15 per inwoner per jaar een rol speelt. Maar in een cumulatie van nadelen was nog niet voorzien. Dat gebeurt nu in deze meicirculaire 2015, waarbij de cumulatieve nadelen worden beperkt tot € 15 per inwoner per jaar. Gemeenten met een groter nadeel ontvangen een positieve suppletie-uitkering, maximaal 4 jaar lang. Gelet op het feit dat Hengelo grote nadelige herverdeeleffecten heeft in de nieuwe objectieve verdeelmodellen voor de Wmo en Jeugd ontvangen we in 2016 en 2017 aanvullende uitkeringen op basis van de cumulatieregeling ter grootte van respectievelijk € 270.000 en € 216.000. De grote nadelige herverdeeleffecten voor de nieuwe verdeelmodellen worden in onderdeel 1.3 toegelicht. Wij vinden het rechtvaardig om de aanvullende middelen in de suppletie-uitkering in te zetten om de taakstellingen voor de Wmo in de jaren 2016 en 2017 iets te verzachten.

De opbouw van de cumulatieregeling per inwoner ziet er als volgt uit:

Cumulatieregeling herverdeeleffecten gemeentefonds (per inwoner)				
	2016	2017	2018	2019
Wmo	-15	-30	-32	-32
Jeugd	-4	-4	-4	-4
Participatiewet	1	1	2	2
Groot onderhoud	0	0	0	0
Totaal herverdeeleffect per inwoner	-18	-33	-34	-34
<i>Maximaal herverdeeleffect per inwoner</i>	15	30	45	60
Cumulatieregeling per inwoner (afgerond)	-3	-3	0	0

1.3 Integratie-uitkeringen sociaal domein

Met ingang van 2016 zijn de nieuwe objectieve verdeelmodellen voor de Wmo en Jeugd van toepassing. Door de invoering ervan treden grote herverdeeleffecten op voor Hengelo. Voor beide modellen worden ingroeipaden gehanteerd.

De integratie-uitkering sociaal domein wordt conform de aankondiging in de decembercirculaire 2014 structureel verlaagd met € 134 miljoen in verband met de Wlz (Wet langdurige zorg)-indiceerbaren. Cliënten hadden de keuze om hun behandeling onder de Wet langdurige zorg door te zetten of in te stromen bij de gemeenten. Minder cliënten dan verwacht stroomden in bij de gemeenten, wat een korting op het macrobudget betekende met ingang van 2015. De bedragen 2015 en 2016 voor de Wmo 2015 en de Jeugd(wet) zijn in deze circulaire aangepast in verband met de uitname in verband met de Wlz-indiceerbaren.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Dit voorjaar is aan de hand van de realisatiecijfers AWBZ over 2014 gebleken dat de raming en daarmee het vertrekpunt qua gemeentelijk budget te hoog is. De VNG en het rijk hebben echter in het overhedenoverleg van 29 mei 2015 gezamenlijk vastgesteld dat het onwenselijk is dat dit consequenties heeft voor het lopende jaar vanwege lopende contracten jegens derden. Dit betekent dat het rijk het budget 2015 niet neerwaarts zal aanpassen.

Voor 2016 en verder heeft het rijk ruimte gezocht om de budgettaire effecten van de aanpassing van de raming aan de hand van de realisatiecijfers 2014 zoveel als mogelijk te verzachten. Zo heeft het rijk meerjarig extra middelen beschikbaar gesteld voor extramuraliseringseffecten en krijgen gemeenten in deze circulaire meerjarig duidelijkheid en zekerheid over de beschikbare budgetten.

De beschikbare groeimiddelen tot en met 2017 zijn in 2015 meerjarig volledig toegekend. Het rijk heeft tevens ruimte gevonden om de capaciteitsreductie gesloten jeugdzorg 2016 en het verdeelvraagstuk ten aanzien van de onder- en overfinanciering in de J-GGZ voor zijn rekening te nemen. Voor de jeugd wordt de verdeling voor een deel bepaald door de historische verdeling in verband met voogdijkinderen en kinderen met een leeftijd van 18+.

Verder worden de macrobudgetten in de verschillende jaren verlaagd tussen € 100 en € 250 miljoen, hoofdzakelijk in het taakveld Jeugd. De budgetten tot en met 2017 liggen nu meerjarig vast waardoor rust en duidelijkheid is gecreëerd voor gemeenten. Wel worden de budgetten nog jaarlijks geïndexeerd met loon- en prijsbijstelling, die het ministerie van VWS beschikbaar heeft.

Op grond van bovenstaande maatregelen wordt hieronder kort ingegaan op de effecten voor de verschillende onderdelen in de integratie-uitkering sociaal domein.

1.3.1 Wmo (IU)

Voor het onderdeel Wmo vindt in 2015 een verlaging van de uitkering plaats van € 151.000 ten opzichte van de decembercirculaire 2015. Voor de periode na 2015 hadden we in de raadsbrief "Septemercirculaire 2014 gemeentefonds" al een verlaging van de integratie-uitkering sociaal domein onderdeel Wmo, als gevolg van het nieuwe objectieve verdeelmodel, aangekondigd van € 3,2 miljoen. Momenteel is door het (nieuwe) ingroeipad de verlaging € 1,8 miljoen in 2016 oplopend tot € 3,6 miljoen in 2019 ten opzichte van de cijfers uit de decembercirculaire 2014.

In de onderstaande tabel worden de nieuwe cijfers uit de meicirculaire 2015 (t.b.v. de Beleidsbegroting/primitieve begroting 2016-2019) vergeleken met de cijfers uit de meicirculaire 2014 (primitieve Beleidsbegroting 2015-2018):

Decentralisatie AWBZ naar Wmo (IU)	2015	2016	2017	2018	2019
Meirc. 2014 (prim. begr. 2015-2018)	14.152.599	14.828.542	14.416.576	14.376.579	14.372.580
Meirc. 2015 (prim. begr. 2016-2019)	13.905.632	13.025.986	11.514.099	10.898.961	10.764.914
Verschil	-246.967	-1.802.556	-2.902.477	-3.477.618	-3.607.666

1.3.2 Jeugd (IU)

Door o.a. de bovengenoemde maatregelen wordt de integratie-uitkering sociaal domein 2015 voor het onderdeel Jeugd verlaagd met € 672.000. De verlaging van de integratie-uitkering sociaal domein onderdeel Jeugd, als gevolg van het objectieve verdeelmodel behelst tussen de € 1,5 – € 1,7 miljoen jaarlijks (t.o.v. de decembercirculaire 2014).

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

In de onderstaande tabel worden de nieuwe cijfers uit de meicirculaire 2015 vergeleken met de cijfers uit de meicirculaire 2014:

Decentralisatie jeugdzorg (IU)	2015	2016	2017	2018	2019
Meircirc. 2014 (prim. begr. 2015-2018)	21.285.013	20.982.356	20.272.488	20.399.054	20.399.054
Meircirc. 2015 (prim. begr. 2016-2019)	20.612.985	19.121.558	18.667.861	18.724.745	18.748.215
Verschil	-672.028	-1.860.798	-1.604.627	-1.674.309	-1.650.839

1.3.3 Participatiewet (IU)

Op het onderdeel participatie doet zich afgezien van nominale indexatie en de actualisatie van de gegevens slechts één wijziging voor. De toevoeging in verband met keuringen door de UWV (o.b.v. de decembercirculaire 2014) wordt ongedaan gemaakt. De gekozen financieringsconstructie heeft niet het gewenste effect en wordt vervangen door een constructie buiten het gemeentefonds.

Ten opzichte van de decembercirculaire 2014 zijn de mutaties in de integratie-uitkering sociaal domein onderdeel Participatiewet voor de betreffende jaarschijven niet erg groot (een bandbreedte van € 36.000 nadelig tot € 46.000 voordelig).

In de onderstaande tabel worden de nieuwe cijfers uit de meicirculaire 2015 vergeleken met de door het rijk nagezonden cijfers die eigenlijk in de meicirculaire 2014 hadden moeten staan:

Decentralisatie Participatiewet (IU)	2015	2016	2017	2018	2019
Meircirc. 2014 (prim. begr. 2015-2018)	17.196.410	16.164.025	15.161.651	14.369.356	13.829.154
Meircirc. 2015 (prim. begr. 2016-2019)	17.387.038	16.377.551	15.367.691	14.560.470	13.982.738
Verschil	190.628	213.526	206.040	191.114	153.584

1.3.4 Totaal integratie-uitkering sociaal domein

Het overzicht van de totale kortingen in het sociaal domein ziet er als volgt uit:

Totaal integratie-uitk. soc. domein	2015	2016	2017	2018	2019
Meircirc. 2014 (prim. begr. 2015-2018)	52.634.022	51.974.923	49.850.715	49.144.989	48.600.788
Meircirc. 2015 (prim. begr. 2016-2019)	51.905.655	48.525.095	45.549.651	44.184.176	43.495.867
Verschil	-728.367	-3.449.828	-4.301.064	-4.960.813	-5.104.921

Gelet op het uitgangspunt budgettaire neutraliteit bij de invulling van de transities, gaan we nog een grote uitdaging tegemoet om de (grote) taakstellingen te concretiseren en deze te zijner tijd voor te leggen aan uw raad.

2. Financieel effect

De ontwikkelingen van de meicirculaire 2015 laten voor het begrotingsjaar 2015 een nadelig effect zien van ruim € 1,6 miljoen. Dit bedrag zal worden verwerkt in de 1^e Beleidsrapportage 2015.

Voor het komende begrotingsjaar 2016 valt de meicirculaire 2015 als enig jaar positief uit, namelijk € 16.000. Voor de jaren daarna zijn de tekorten: 2017: € 898.000; 2018: € 531.000; 2019: € 211.000. Deze bedragen zijn dus nog niet verwerkt in het financieel perspectief na de gepresenteerde maatregelen in de Kadernota Maatschappelijke takenverkenning 2016-2019, zoals die 10 juni jl. door uw gemeenteraad zijn vastgesteld.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Na de doorrekening van de meicirculaire 2015 is het bijgesteld financieel perspectief:

	- = nadeel; bedragen (* € 1.000)			
Bijgesteld financieel perspectief 2016-2019:	2016	2017	2018	2019
Kadernota 2016-2019 (raad 10 juni 2015)	487	84	30	384
Financieel effect meicirculaire 2015 gemeentefonds	16	-898	-531	-211
Nieuw financieel perspectief 2016-2019 na meircirc. 2015	503	-814	-501	173

Alle mutaties op basis van de meicirculaire 2015, zoals hiervoor beschreven, worden verwerkt in de Beleidsbegroting 2016-2019. In de aanloop naar het opstellen van de Beleidsbegroting 2016-2019 bezien we hoe we de jaarlijkse tekorten voor 2017 en 2018 gaan oplossen. Voor de taakstellingen in het sociaal domein gaan we nog een afzonderlijk traject met uw raad bewandelen, maar wel zodanig, dat de aanvullende maatregelen (in verband met het uitgangspunt van budgettaire neutraliteit) wel in de Beleidsbegroting 2016-2019 worden meegenomen.

3. Overige ontwikkelingen/risico's

Macronorm OZB

Het onderzoeksinstituut Coelo heeft berekend dat de macro-opbrengst van de onroerende zaakbelasting in 2015 stijgt met 4,17%. Voor 2015 geldt een macronorm van 3%. Dit betekent een overschrijding van 1,17%-punt (€ 43,5 miljoen). In het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) op 8 april 2015 is door het rijk hierover gesproken met de VNG. Op dit moment loopt in het kader van de (door het kabinet) aangekondigde herziening van het belastingstelsel een onderzoek naar een mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Daarbij wordt ook gekeken naar de instrumenten die ingezet kunnen worden voor een beheerste ontwikkeling van de gemeentelijke lasten. Tegen die achtergrond is afgesproken om de besluitvorming over de vaststelling van de macronorm OZB voor het jaar 2016 en de overschrijding van de macronorm in 2015 uit te stellen tot het Bofv in het najaar van 2015. Dan zullen naar verwachting de uitkomsten van het onderzoek naar een mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied beschikbaar zijn. Die uitkomsten kunnen dan betrokken worden bij de besluitvorming over de macronorm. Meer informatie door het rijk volgt in de septembercirculaire 2015.

Wijziging BBV/verplichte basisset van vijf financiële kengetallen

Er vindt een wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) plaats voor het opnemen van financiële kengetallen in de begroting en jaarrekening. De Adviescommissie vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft in 2014 voor zijn advisering een zevental uitgangspunten opgesteld, waarbij de rode draad is de versterking van de horizontale verantwoording (d.w.z. de verantwoording aan de gemeenteraad). Voor de uitwerking van de adviezen is een stuurgroep ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van onder meer BZK, Financiën, de VNG, het IPO en de commissie BBV. Een eerste resultaat is inmiddels vastgesteld. Het betreft de invoering van een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen: 1a. netto schuldquote; 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen; 2. solvabiliteitsratio; 3. kengetal grondexploitatie; 4. structurele exploitatieruimte; 5. belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden.

Het BBV gaat voorschrijven dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen die gaan gelden voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, wordt vastgelegd in een ministeriële regeling. Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies. De invoering van de set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor u, als raadsleden, inzichtelijker te maken.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Anticiperend op de wijziging van het BBV en de vaststelling van de ministeriële regeling wordt in de meicirculaire 2015 de berekeningswijze van de kengetallen gegeven, evenals een toelichting daarop. Hierin kunnen zich nog specifieke wijzigingen voordoen, waarover we later door het rijk worden geïnformeerd. De inwerkingtreding van de vijf financiële kengetallen loopt voor op de overige aanbevelingen van de Adviescommissie vernieuwing BBV. Ook de overige aanbevelingen zijn nagenoeg uitgewerkt en worden de komende periode door het Ministerie van BZK in concrete wijzigingsvoorstellen vertaald. Rekening houdend met de reguliere procedures die daarvoor gelden, zal inwerkingtreding naar verwachting in 2017 plaatsvinden.

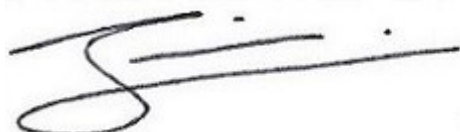
Wmo

Voor de Wmo 2015 moet vanaf 2016 nog een correctie plaatsvinden voor huishoudelijke hulp, Woningaanpassingen en hulpmiddelen voor mensen die thuis wonen met een Wlz-indicatie. Hiervoor wordt momenteel gezamenlijk met de VNG onderzoek gedaan. Met de VNG is afgesproken dat de omvang van de correctie zo als snel mogelijk bekend zal worden gemaakt en dat de verwerking plaatsvindt in de septembercirculaire.

4. Tenslotte

Door de grilligheid van het rijksbeleid worden we opnieuw geconfronteerd met aanzienlijke kortingen in de gemeentefondsuitkeringen 2015-2019. Dit betekent dat we na de vaststelling van de Kadernota Maatschappelijke takenverkenning 2016-2019 opnieuw moeten kijken naar nieuwe aanvullende bezuinigingsmaatregelen in het sociaal domein om de rijkskortingen te dichten.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris, de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.